

Diferensiyel Geometri I

1.Bölüm

Tanım (Afin Uzay): $A \neq \emptyset$ bir cümle, V ise K cismi üzerinde bir vektör uzayı olsun. Aşağıdaki önermeleri doğrulayan bir

$$f : A \times A \rightarrow V$$

fonksiyonu varsa A, V ile birleştirilmiş bir afin uzaydır.

$$A1) \forall P, Q, R \in A \text{ için } f(P, Q) + f(Q, R) = f(P, R)$$

A2) $\forall P \in A$ ve $\forall \alpha \in V$ için $f(P, Q) = \alpha$ olacak biçimde bir tek $Q \in A$ vardır.

Örnek: $\mathbb{R}^n = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) \mid x_i \in \mathbb{R}, 1 \leq i \leq n\}$ cümlesini alalım. \mathbb{R}^n cümlesi \mathbb{R} cismi üzerinde bir vektör uzayıdır.

$$\begin{aligned} f & : \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n & \rightarrow & \mathbb{R}^n \\ & (P, Q) & \rightarrow & f(P, Q) = Q - P \end{aligned}$$

fonksiyonu afin uzaydaki önermeleri doğrular. Dolayısıyla \mathbb{R}^n bir afin uzayıdır.

Ödev: Her vektör uzayı bir afin uzayıdır. Gösteriniz.

Öklid Uzayı: A bir reel afin uzay ve A ile birleşen vektör uzayı V olsun.

$X = (x_1, x_2, \dots, x_n)$, $Y = (y_1, y_2, \dots, y_n)$ olmak üzere

$$\begin{aligned} \langle \rangle &: V \times V \rightarrow \mathbb{R} \\ (X, Y) &\rightarrow \langle X, Y \rangle = \sum_{i=1}^n x_i y_i \end{aligned}$$

öklid iç çarpımı tanımlanırsa bu işlem yardımıyla A da uzaklık ve açı gibi metrik kavramlar tanımlanabilir. Böylece A afin uzayı Öklid uzayı adını alır.

\mathbb{E}^n standart Öklid uzayıdır.

Tanım (Dik Çatı): \mathbb{E}^n uzayında sıralı bir $\{P_0, P_1, \dots, P_n\}$ nokta $n + 1$ lisine \mathbb{R}^n de karşılık gelen $\{\overrightarrow{P_0P_1}, \overrightarrow{P_0P_2}, \dots, \overrightarrow{P_0P_n}\}$ vektör n lisi \mathbb{R}^n de bir ortonormal baz ise $\{P_0, P_1, \dots, P_n\}$ sistemine \mathbb{E}^n nin bir dik çatısı veya öklid çatısı denir.

Örnek: \mathbb{E}^n uzayında

$E_0 = (0, 0, \dots, 0)$, $E_1 = (1, 0, \dots, 0)$, ..., $E_n = (0, 0, \dots, 1)$ noktaları bir dik çatı oluştururlar.

Tanım: \mathbb{E}^n uzayında $\{E_0, E_1, \dots, E_n\}$ çatısına standart öklid çatısı denir.

Tanım: \mathbb{E}^n uzayında bir X noktasının standart öklid çatısına göre ifadesi $\overrightarrow{E_0X} = \sum_{i=1}^n x_i \overrightarrow{E_0E_i}$ dir. $x : \mathbb{E}^n \rightarrow \mathbb{R}$ fonksiyonlarına X noktasının öklid koordinat fonksiyonları ve $\{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ sistemine öklid koordinat sistemi denir.